

אמר עזמות

ולא רק המרא-דאתרא של פ"ת אלא גם מנהל
מהלקת המסחר בארץ בקר את התערוכה ולא דוקא
את קיר-המות אלא את קיר היר היום של
תוצרת הארץ.

ומספרים כי בהגיעו לתא של שמשיות הבד,
שמעמידים בגנות על השלחנות למתסה מפני השמש,
שאל מאת המוכר: מה מחיר השמשיות?

— לא"י! ענה לו מבלי תשוב הרבת,
ואולם לצד המוכר עמד אדם שהכיר את הקונה
ולחש באזנו כי זהו מנהל מהלקת המסחר בארץ, נתן
בלבל קצת בעל-השמשיות ואמר תום"י:

— שלש לא"י ותצו — For you!
(כשבילך).

המנהל הבריכוני, שנעלב קצת, השיב לו בכל
זאת באדיבות אנגלית ואמר:
— „טאנקס!“ (תודה), לא אגיד רוצה
לקנות כי אם אשתי.

ומיד פנה עורף והלך. —

הדא דאמרו חז"ל:

„חכמים“ הזהרן בדבריהם ובמכתביהם!

וכשראיתי על שער „השבוע“ מספר 15 את
תמונת היריד והסתבלתי בהמונותיהם של סדי
היריד, אחד למעלה ושבעה למטה, נתעוררת בי שאלה
פשוטה זו:

— והיכן יהו שעי גורדון?

לאלהי-האינטריגות פתרוני! ...

ועכשיו, שעוסקים בדבר מצוה לבנין בית
ל„חכימה“, מצוה לספר מעשיות נאה זו, מעשה
שהיה:

אחת הנשים הצדקניות והעסקניות בת"א הלכה

כך דרכו של יהודי מתהילת ברויותו; לישוב
ולחשב השבונות של אחרים.

כי במה עוסקים אהב"י בכל הארץ עכשיו עם
גמר היריד בת"א? — אך ורק בדבר אחד: יושבים
והושבים על הרווחים הגדולים שעשו בעלי ה„לונה
פארק“ בתערוכה, ולו ידעו שני הקבלנים הצרפתים
בהן ווואשאך, כמה מאות ואלפים „בוכהאלטרים“
קטנים וגדולים יש להם תנאים איונים כספים,
שהם יושבים במשרדים, בטכעדות ובבתי-הקפה והר-
עינע והם טורחים וטורדים עבורם, מייגעים את
זוחם ומקמטים את מצחם, זוקפים את אצבעותיהם
יונים את התרפ"ט אלפים שהוציאו את מ„קיר-
המות“! ..

— התשבון הוא תשבון פשוט — אמר לי
אמש יהודי מפ"ת, שבקר כמה פעמים את היריד —
כמה מבקרים היו לפי תשבונך בתערוכה?
— אם נצרף את המספרים שהופיעו בעתונים —
אמרתי לו — יעלו למיליון-..

— המספרים האלה הם רק בשביל העיתונות —
נוהג, העיר ה„בוכהאלטר“ של קיר-המות, ננית,
דוא אומר, וכי היו רק מאה אלפים ועכשיו
גא והשוב: ארבעה גרוש לכל נפש, 4 פעמים
100,000, הרי לך קומא"לן של ארבעת
אלפים לירות טבין ותקילין, רינת נקי! ..
(ובשעת דבורו נוצצו עיניו מקנאה..)

— יותר טוב, העירותי לו, מהפרדס הכו גדול
שבפ"ת.

ולמה נקרא שמו קיר המות? — לא
הלילה מפני שהסיבוב הוא בחזקת סכנה של מות
דווג הצעיר אלא מתמת שזהו קיר המות לתערוכה
ולביתנים בכלל, וצעקת המציגים תוכית! ..

הצעירים שהקיפוני בשאלות כתנורו של עכנאי :
 — ומה ה"אילן" הזה ? — שאלו שניהם.
 — זוהי דיאגראמה של בנס ז"ו במשך 25 שנות עבודתו.

אנרתי ללכת והם עצרוני : "מה זה ? ומה זאת ?" ואנו משוב : אלו בנות ז"י, מאיר שפיה ובת-שלמה וזוהי "נולה" ופרדס הברון, שפיר ותיו הם הכי משוכחים בארץ.

בקיצור, ה"בחורה" עזבה את ה"לויתן" שלה ודבקה ב"זקן" ר" עומות ולא זזה ידה בתוך ידי עד שלא עברתי עמה על כל ביתני המושבות הבורגניות ר"ל : ראשון-לציון, גדרה, ראש-פנת"ו וכיוצא בזה. עד שבאו ואמרו : הגיע זמן נעילת השערים של המושבות.

— חבל, !... ענתה הצעירה מתוך צער.
 נפרדתי בחיבה מהזוג הצעיר אבל שכרי יצא בהפסד : אבדתי בתערוכה את בת-לויתי מהמושבות שנעלמה אולי בתוך ה"לונה פרק" ואולי נשארה ב"לבריינט" עד היום הזה ?

אגב, בעברי בביתן חיפה אשר בעיר-המודיעים נפגשתי בתירים רוקנים מאתב"י. שבסרו עוד לפני הפסח את העטק, ואחד מבני החבורה, צעיר גלחב היודע לדבר עברית יפה, ספר לי "קוריוז" זה : כשעברו ב"בית אלפא" נמצאו יהודים ירושל"מיים בעלי פאות וכפתנים, שבאו להשגיח על כשרות הקמח למצות לפני הפסח.

ראו התינוקות של בית-אלפא בפעם הראשונה את הירושלמיים האלה והתחילו רצים וצועקים :
 — הגה יהודים ! ראו, יתו ?
 באו לבית-אלפא !...

ולבסוף — שורות אחדות לתיקון טעות בשעורי טיוט 8 אפריל ספרתי על דרשתו של ב"צ ידלר בדבר המכבים, שהקב"ה קרא את התגים "שלש רגלים" על שם כדור הדרגל, והנה נתברר לי כי לא הרב ב"צ ידלר דרש דרשה זו כי אם רב אחר פקת בירושלים.

לבתי הפקידים העליונים שלנו בת"א למכר מניוה לטובת "הבימה" ולא פסחה גם ביתו של וזיר-הכספים, הציעה לו הגברת שתי מניות של 3 לא"י ב"א, בס"ה 6 לא"י.

— איבני הולך לתיאטרון, ענה המנהל הגדול בעקימת פה.

ואולם הגברת ג, דברה עמו נמרצות :
 — אם אינך הולך לתיאטרון העברי, יכול הנך להכבד ולשבת בכיתך, ואולם מניות לטובת "הבימה" מחויב הנך לקנות..

— כן, ענה הפקיד שנלחץ אל הקיר, אבל איני יכול לשלם כ כל כ ר ב ה..

ועכשיו הרשונה לי, רבותי, לשוב עמכם רק לרגע-קט אל התערוכה כי נזכרתי במעשה קטן, נאה ואופייני, שכדאי באמת לשמרו.

כשעברתי בלילה לפני ביתן-המושבות המזהיר בשערו המחוטבים ופה-יפה ובתכנו הפנימי העשיר, נתקלתי בזוג צעיר של הלויץ וחלוצה שלובי זרוע, לאחר שיצאו מביהני הפועלים...

— חכה נכנס אל הביתן הזה ! — אמרה הבתורה ל"בחורה" שלה.

— לא בדאי ! — ענת הצעיר והניע ידו כלפי ביתן המושבות לאות של ביטול גמור — נלך אל ה"לונה פרק" !..

מה עשיתי אני ? חפשתי בשניהם ומשכתיים בדברי לביתן המושבות, ושם בכיתן הראשון אשר לימין, הראיתי להם את הצריף הראשון. עקמו החלוצים הראשונים לפני רכשיים שנה על הר זכרון יעקב.. העמדתי לנגד עיניהם את תמונת הנשואות של הסדרות דראשונה מהישוב בא"י ואת אג"ש קיין בתוכה ובראש..

— ומה זה ? — שאלה הצעירה.
 — זוהי התזמרת הראשונה שבארץ.. ואלה הם כבאי האש הראשונים בארץ..

ופתאום נהפכתי ל"ציצרון" ולמורה דרך של